

MATEMATIKA FANIDA INGLIZ TILIDAN FOYDALANISH

Siddiqova Mavzuna Nuriddin qizi

O'zbekiston Respublikasi Farg'ona viloyati

Marg'ilon shahar 1-umumta'lim maktabi o'qituvchisi,

Rayimova Zilolaxon Sobirjon qizi

O'zbekiston Respublikasi Farg'ona viloyati

Qo'shtepa tumani 7-umumta'lim maktabi o'qituvchisi,

Yuldasheva Zilolaxon Maripjonovna

O'zbekiston Respublikasi Farg'ona viloyati

Qo'shtepa tumani 23-umumta'lim maktabi o'qituvchisi

Anotatsiya: Matematika va ingliz tili fanini o'zaro bog'lash orqali til qiziqishlarini oshirish va umumta'lim maktab o'quvchilarida xorijiy til ko'nikmalarini shakllantirish

Kalit so'zlar: matematika, ingliz tili, turli sonlar, kasrlar, protsen, matematik atamalar.

Matematika (yunoncha „mazonua“ — „bilim“, „maznuankos“ — „bilimni o'rganish“) — sonlar, strukturalar, fazolar hamda o'zgarishlarni tadqiq etuvchi fan. Avvalboshda matematika hisoblash, o'lchash, shuningdek fizik jismlar tabiatini deduktiv o'rganish uchun qo'llanilgan. Bundan tashqari matematika matematik bilimlarning samarali uzatilishi uchun rasmiy til taklif etadi. Shuning uchun matematika tabiiy fanlar, iqtisodiyot, modellashtirishda eng muhim vositalardan biridir. Matematika, uslublarning absolyut aniqligi va natijalarning xatosizligi kabi o'ziga xos xususiyatlarga ega. Uning shu xususiyatlari boshqa barcha fanlardan yaqqol ajratib turadi.

Keng jamoatchilikda doirasida elementar matematikadan foydalaniladi. Qaysiki, uning yozdamida sonlar ustida amallar, amaliy masalalar, oddiy tenglamalar va geometrik obyektlar o'rganiladi. Fizika, kimyo, informatika, iqtisodiyot va xok. sohalarida odatda amaliy matematika qo'llaniladi. Sof matematikaning o'zi faqatgina mavhum abstrakt tushunchalarni o'rganib, haqiqiy hayotda amalda mavjud emas. Sof matematikaning ba'zi bir yo'nalishlari falsafa va mantiq chegaralari bilan chambarchas bog'liq.

Boshqa fanlarga nisbatan matematika, abstraktsiyaning eng yuqori o'lchamdali va aniqligi bilan ajralib turadi. Uning bu xususiyati "fanlar podshoxi" deyilishiga sababdir. Matematik bilimlarning nihoyatda mantiqiyliigi, inson ongining boshlang'ich aqli yetmasligini namoyish etadi. Matematik isbotlash xossa va tasdiqlarni haqiqiyligini belgilovchi eng ishonchli uslubdir.

XX-XXI asr zamonaviy matematikasi uchun eng yuqori aniqlik darajasiga erishish bu masalani to'liq umumiyashtirishdir. Agar ko'rilayotgan boshlang'ich masalalarga isbot

talab qilinmasa (aksioma), unda umumiyashtirish yordamida isbotni keltirib chiqarish mumkin.

Shu bilan birga hozirgi zamonamizda chet tillarini o'rganishda turli usullar va o'yinlarni dars jarayonida qo'llash foydali hisoblanadi. Chunki har bir o'rganuvchi uchun chet tilini o'zlashtirish ta'limiy nuqtayi nazardan murakkabdek ko'rinadi. Shuning uchun o'quvchilar chet tillarini o'rganishda qiynalmasligini ta'minlash uchun turli jihozlar va o'yin usulidagi metodlardan foydalanish maqsadga muvofiqdir. Bu qo'llash bilan o'quvchi yoshlarda so'z boyligini orshirishda hamda nutqiy faoliyatini o'stirishda ijobiy samara berib kelmoqda. Jumladan, Co-operative dictation (Samara beruvchi diktant), Runnig dictation (Harakatlanuvchi diktant), Shouting dictation (Baqiruvchi diktant), Gapping dictation (To'ldirish diktanti) usullari yordamida o'quvchilarning lug'at boyligini oshirishda va xotirani mustahkamlashda foydalanish mumkin. Volleybol usulida dars o'tishda o'qituvchi o'quvchining darsdagi faolligini, diqqatni jamlashni va hushyorligini oshirishni ta'minlaydi va shu bilan birga past o'zlashtiruvchi o'quvchini ozroq bo'lsada, darslarda faolroq bo'lishga undaydi. Boshqa fanlarda ham qo'llash har ikkala fanga bo'lgan qiziqishni oshiradi va bu kamchilik o'rganadigan raqamlarni ko'pchiliklashib o'rganiladi. Ma'lumki, ingliz tilida kasr raqamlari foydalanish nafosatini tushunish uchun, siz bir matematika kursidan ma'lum ma'lumotlarni yodda tutishimiz kerak. Ingliz, oddiy kasrlar ichida common fractions asosiy raqam surat va manfaatli tomon izhor — tartib. Shunday qilib, ordinal raqamlari shakllantirish uchun qanday unutmang. Surat ham nihoyasiga etadi maxrajga birlik nisbatan bir qator katta bo'lsa Bundan tashqari, — s oxirida. Misol uchun:

$\frac{1}{2}$ — a half / one half

$\frac{1}{3}$ — a third / one third

$\frac{1}{4}$ — a fourth / one fourth / a quarter / one quarter

$\frac{1}{5}$ — a fifth / one fifth

$\frac{1}{6}$ — a sixth / one sixth

$\frac{2}{3}$ — two third s

$\frac{3}{4}$ — three fourth s / three quarter s

$\frac{4}{5}$ — four fifth s

$\frac{5}{6}$ — five sixth s

$1 \frac{1}{2}$ — one and a half

$2 \frac{1}{4}$ — two and a fourth

$3 \frac{1}{3}$ — three and a third

Qanday Ingliz tilida kasr raqam bilan birga, shu jumladan, bir ot bor? ishtiyoqqa noun birlik bo'ladi, va u Old oldida joylashgan bo'ladi of

$\frac{2}{3}$ kilogram two thirds of a kilogram

$\frac{3}{4}$ kilometer three fourths of a kilometer

$\frac{1}{2}$ litre one half of a litre

Noun aralash qator ishora bo'lsa, biz ko'plik noun foydalanish:

$2 \frac{1}{2}$ kilograms two and a half kilograms

3 $\frac{3}{4}$ kilometer three and three fourths kilometers

Endi ingliz o'nlik haqida, ya'ni decimal fractions, biz bunday ulushlari bir vergul bilan boshqachadir. Har bir raqam fraksiyalari alohida o'qiladi. Aytgancha, ingliz tilida nuqtasi— point va nol ikki imkoniyatlari— nought (UK) va zero (AQSh). Bir integer, kasr nol vakili bo'lsa, tez-tez u olinadi o'qish. Misol uchun:

0.1 — nought point one / point one

0.2 — nought point two / point two

0.3 — nought point three / point three

0.01 — nought point nought one / point nought one

0.02 — nought point nought two / point nought two

0.03 — nought point nought three / point nought three

3.36 — three point three six

6,92 va — six point nine two

8,71 — eight point seven one

64,705 — six four point seven nought five

Va ulushi haqida bir necha so'z. Ishlatiladi foiz belgisi ko'rsatish uchun — so'z percent

3% — three percent

4/5% — four fifths percent / four fifths of one per cent

Bunday bilimlarni matematika fanida nafaqat boshqa fanlarda qo'llash ham mumkin va bu metodni darsdan tashqari mashg'ulotlarda qo'llash ham yuqori samara beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. 1. Ishmuhammedov R. Innovatsion texnologiyalar yordamida ta'lim samaradorligini oshirish yullari. - T.: Nizomiy nomidagi TDPU, 2005
2. 2. "Modern dictionary of foreign words", Ed.: "Russian language", 2002
3. M.A.Mirzaxmedov, A.A.Rahimqoriyev, Sh.N.Ismailov, M..A.Toxtaxojayeva matematika umumiy o'rta ta'lim maktablarining 6-sinf o'quvchilari uchun darslik, qayta ishlangan va to'ldirilgan nashr, "O'qituvchi", Toshkent 2021 y
4. B.Haydarov matematika umumiy o'rta ta'lim maktablarining 5-sinf o'quvchilari uchun darslik. "Yangiyo'l poligraf servis" Toshkent 2021.
5. R.N.Nazarov, B.G.Toshpo'latov, A.D.Do'simbetov "Algebra va sonlar nazariyasi" T. 2003